

Kotkan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 2026-2029

(Kv 16.2.2026)

Suunnitelma yhdistää aiemmat erilliset hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmat yhdeksi kokonaisuudeksi ja pohjautuu laajaan hyvinvointikertomukseen valtuustokaudelta 2021–2025.

Hyvinvointisuunnitelman painopisteet 2026–2029

Suunnitelma rakentuu kolmen painopisteen ympärille:

- 1. Hyvinvointia tukevat elämäntavat**
- 2. Osallisuus, yhteisöllisyys ja verkostoyhteistyö**
- 3. Hyvinvointia vahvistava ja turvallinen elinympäristö**

Painopiste 1. Hyvinvointia tukevat elämäntavat

Tavoitteet	Toimenpiteet
<p>1.</p> <p>-Luomme edellytyksiä hyvinvointia tukeville elämäntavoille</p> <p>-Järjestämme hyvinvointia edistävää toimintaa</p>	<p>-Tarjoamme erilaisia liikuntamahdollisuuksia kaikenikäisille kotkalaisille</p> <p>-Mahdollistamme erilaisiin kulttuuritoimintoihin osallistumisen</p> <p>-Lisäämme luontokokemuksia</p> <p>-Tuemme osallistumista hyvinvointia edistävään toimintaan</p>
<p>2.</p> <p>Lisäämme kuntalaisten tietoisuutta hyvinvoinnin edistämisestä</p>	<p>-Viestimme monikanavaisesti hyvinvointimahdollisuuksista</p> <p>-Kannustamme hyvinvointia edistävään elämäntapaan</p>

Painopiste 2. Osallisuus, yhteisöllisyys ja vaikuttava verkostoyhteistyö

Tavoitteet	Toimenpiteet
1. Mahdollistamme kuntalaisten osallisuutta kaupungin toiminnoissa	<ul style="list-style-type: none"> -Kehitämme ja vakiinnutamme kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia -Toteutamme kaupungin osallisuus- sekä toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuusohjelman toimenpiteitä
2. Tuemme kuntalaisten yhteisöllisyyttä vahvistavia toimintoja	<ul style="list-style-type: none"> -Toimimme kolmannen sektorin kumppanina -Luomme mahdollisuuksia kohtaamisille (ympäristöt, tapahtumat) -Tuemme yhdistys- ja kansalaistoimintaa
3. Vahvistamme verkostojen tavoitteellista toimintaa ja yhteistyötä	<ul style="list-style-type: none"> -Määrittelemme yhteistyön tavoitteet eri tahojen kanssa (kaupungin sisällä, alueellisesti, seudullisesti sekä valtakunnallisesti) -Vahvistamme vuorovaikutusta, parannamme tiedonkulkua sekä selkeytämme vastuunjakoja

Painopiste 3. Hyvinvointia vahvistava ja turvallinen elinympäristö

Tavoitteet	Toimenpiteet
1. Vahvistamme kuntalaisen elinympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta, huomioiden myös esteettisyyttä ja esteettömyyttä	-Toteutamme kestävän liikkumisen Kotka -ohjelmaa -Tuemme hyvien väestösuhteiden kehittymistä -Tuemme esteettisellä elinympäristöllä mielen hyvinvointia -Huomioimme saavutettavuuden eri elinympäristöissä -Toteutamme kaupungin vammaispoliittisen ohjelman toimenpiteitä sekä laadimme esteettömyyssuunnitelman -Toteutamme laajaa kulttuurihyvinvointitoimintaa
2. Edistämme luonnon monimuotoisuutta ja kestäväää kehitystä	-Pyrimme hillitsemään ilmastonmuutoksen vaikutuksia ja sopeutumaan niihin -Tuemme luonnon ja kaupunkiympäristön monimuotoisuutta
3. Edistämme palvelujen saavutettavuutta eri kohderyhmille	-Huomioimme saavutettavuuden eri palveluissa -Viestimme palveluista selkeällä kielellä
4. Kehitämme sosioekonomisesti heikompia alueita ja toimimme syrjäytymistä vastaan	-Kartoitamme sosioekonomisesti heikompia alueita, jonne kohdennamme palveluja -Vahvistamme kaikissa yhteistyöverkostoissa syrjäytymisen vastaisia toimia

Tätä valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmaa toteutetaan konkreettisilla painopiste- ja vastuualuekohtaisilla vuosittaisilla toimenpiteillä ja mittareilla. Toteumaa ja sovittuja mittareita seurataan säännöllisesti poikkihallinnollisessa hyvinvointityöryhmässä, jossa on edustajat eri vastuualueilta ja toimintayksiköistä sekä Kymenlaakson hyvinvointialueelta ja kolmannen sektorin toimijoilta. Suunnitelman toteumaa raportoidaan valtuustolle vuosittain.

Turvallisuussuunnitelman painopisteet 2026–2029

Turvallisuussuunnitelma on osa hyvinvointisuunnitelmaa ja sen painopisteet ovat:

- 1. Asuin- ja elinympäristön turvallisuuden parantaminen**
- 2. Päihdehaittojen ehkäisy**
- 3. Varautumisen kehittäminen**
- 4. Hyvien väestösuhteiden edistäminen**

Painopiste 1. Asuin- ja elinympäristön turvallisuuden parantaminen

Tavoitteet	Toimenpiteet
1. Parannamme kaupunkilaisten turvallisuuden kokemusta	-Kehitämme ulkona liikkumisen turvallisuuden kokemusta esimerkiksi ulkoalueiden valaistusta parantamalla
2. Lisäämme tietoisuutta väkivallan muodoista, niiden ehkäisystä ja teemme moniammatillista verkostoyhteistyötä niiden vähentämiseksi	-Kohdennamme osallisuustoimia tarvittaville alueille -Toteutamme valtioneuvoston jengirikollisuuden torjuntaohjelmaa -Lisäämme tietoisuutta nuorisoväkivallasta koulutusten ja viestinnän keinoin
3. Parannamme liikenneturvallisuutta huomioiden kestävätkä liikkumismuodot	-Toteutamme liikenneturvallisuussuunnitelmaa annettujen määrärahojen puitteissa -Kehitämme ja edistämme liikenneturvallisuutta edistämällä kestäviä liikkumismuotoja, ylläpitämällä toimivaa kaupunkipyöräjärjestelmää, kehittämällä joukkoliikennettä ottaen huomioon tavoiteltava palvelutaso ja asiakastarpeet sekä edistämällä kaupunkilaisten tietoisuutta eri liikkumismuodoista ja niiden turvallisuudesta
4. Kehitämme työmaiden turvallisuutta	-Teemme toimia työmaiden työmaa-aikaisen liikenneturvallisuuden parantamiseksi ja kehitämme työmaista tiedottamista -Edistämme kestäviä liikkumismuotoja myös väliaikaisissa liikennejärjestelyissä liikennemuotojen priorisointijärjestyksen mukaisesti

Painopiste 2. Päihdehaittojen ehkäisy

Tavoitteet	Toimenpiteet
1. Päihdehaitoista vapaa kaupunki	<ul style="list-style-type: none"> -Edistämme asunnottomuusohjelman toimenpiteitä aktiivisesti -Kehitämme lupalausuntoprosessia yhteistyössä Aluehallintoviraston (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto) kanssa -Luomme toimintamallit, joilla kaupunki pystyy puuttumaan rahapelaamisen markkinointiin katukuvassa -Lisäämme huumeruiskuroskisten määrää -Kohdennamme kohtaavaa työtä puistoihin ja asuinalueille (mm. nuorisotyö, järjestöyhteistyö ja HVA) -Jatkamme aktiivista työtä rattijuopumusten ehkäisemiseksi -Edistämme selviämisaseman palauttamista alueelle yhteistyössä Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa
2. Lisäämme tietoisuutta päihdehaitoista	<ul style="list-style-type: none"> -Tarjoamme alakouluille EHYT ry:n päihdeoppitunteja ja yläkouluille ehkäisevän päihdetyön koordinaattorin päihdeoppitunteja -Olemme aktiivisesti mukana päihdehaittatyössä ja viestimme päihdehaitoista -Toteutamme THL:n päihdetilannekyselyn Kotkassa kahden vuoden välein ja hyödynnämme tuloksia hyvinvointi- ja turvallisuustyössä

Painopiste 3. Varautumisen kehittäminen

Tavoitteet	Toimenpiteet
<p>1. Parannamme kuntalaisten tietoisuutta varautumisen toimista ja periaatteista</p>	<p>-Lisäämme kotitalouksien ja kuntalaisten tietoisuutta varautumisesta, väestönsuojelusta sekä osallistumismahdollisuuksista mm. kolmannen sektorin turvallisuustyöhön tiedotteiden ja kampanjoiden avulla</p>
<p>2. Parannamme kuntalaisten tietoisuutta varautumisesta sään ääri-ilmiöihin</p>	<p>-Tiedotamme erilaisiin luonnonkatastrofeihin varautumisesta sekä toiminnasta mahdollisissa häiriö- ja poikkeustilanteissa -Tiedotamme kaupungin ilmastotoimenpiteistä sekä kuntalaisten omista vaikuttamismahdollisuuksista</p>
<p>3. Huolehdimme kaupungin omien kiinteistöjen sisäolosuhteista</p>	<p>-Pidämme huolta kaupungin kiinteistöjen riittävästä lämmityksestä, viilennyksestä ja ilmanvaihdosta energiatehokkailla teknisillä ratkaisuilla (energiatehokkuus edistää asumisterveyttä ja -turvallisuutta)</p>

Painopiste 4. Hyvien väestösuhteiden edistäminen

Tavoitteet	Toimenpiteet
<p>1. Edistämme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Perustamme hyvien väestösuhteiden verkoston, jolla lisätään vuoropuhelua ja päätöksenteon osallisuutta maahanmuuttojärjestöjen kanssa ja hyödynnetään toiminnassa kokemusasiantuntijoita -Kehitämme työmuotoja polarisaation ehkäisemiseksi ja koulutamme henkilökuntaa tunnistamaan sekä ymmärtämään ilmiöitä, esimerkiksi disinformaatio -Vakiinnutamme monimuotoisen Kotkan kehittämiskaavan toimintaa

Tätä valtuustokauden turvallisuussuunnitelmaa toteutetaan konkreettisilla painopiste- ja vastuualuekohtaisilla vuosittaisilla toimenpiteillä ja mittareilla. Toteumaa ja sovittuja mittareita seurataan säännöllisesti poikkihallinnollisessa hyvinvointityöryhmässä, jossa on edustajat eri vastuualueilta ja toimintayksiköistä sekä Kymenlaakson hyvinvointialueelta ja kolmannen sektorin toimijoilta. Arjen turvallisuushaasteissa huomioidaan asukkaiden näkökulma osallistamalla heitä aktiivisesti sekä vahvistamalla ihmisten valmiuksia toimia erilaisissa häiriötilanteissa. Suunnitelman toteumaa raportoidaan valtuustolle vuosittain.